

Ove Westgård

Deres ref.:
Vår ref.: 12/9988-3
Saksbehandler: Hanne Skoe Cederkvist
Dato: 22.02.2013

Svar på spørsmål om bruk av phvl. § 2-2 - tidspunkt for inngåelse av avtale

Helsedirektoratet viser til din e-post 11. desember 2012 og midlertidig svar 19. desember 2012.

I din e-post stiller du spørsmål om når avtale om innleggelse etter psykisk helsevernloven (phvl.) § 2-2 kan inngås. Bakgrunnen for henvendelsen er tilbakemelding fra Norsk psykiatrisk forenings kurs om at slik avtale kun kan inngås på mottakstidspunktet, og at deres praksis med inngåelse av avtale ved vurdering av om det er grunnlag for tvungent psykisk helsevern dagen etter at pasienten ankommer institusjonen, er lovstridig.

Helsedirektoratets vurdering:

Det fremgår ikke av bestemmelsen selv når avtale om bruk av § 2-2 må inngås. Spørsmålet er heller ikke uttrykkelig behandlet i lovens forarbeider. Etableringssituasjonen er kort kommentert i Ot.prp.nr.65 (2005-2006) s. 58 pkt. 8.3.1, hvor det fremkommer følgende: «I forbindelse med etablering av frivillig psykisk helsevern gir psykisk helsevernloven § 2-2 hjemmel for å stille vilkår om pasientens samtykke til å være undergitt reglene i § 3-1 i en periode inntil tre uker.» Det uttales videre på s. 53 pkt. 8.3.4 «I enkelte situasjoner kan en adgang til å stille vilkår om tidsbegrenset tilbakeholdsrett være et alternativ til å måtte ty til etablering av tvungent vern, som er mer inngripende.»

Spørsmålet er kommentert i juridisk teori. I «Psykisk helsevernloven med nøkkelkommentarer» (4. oppl. 2011) av Tore Roald Riedel og Wenche Dahl Elde, fremkommer under kommentaren til § 2-2 på side 62 at avtale etter § 2-2 kan inngås til enhver tid etter at pasienten er mottatt til frivillig helsevern etter § 2-1.

Etter Helsedirektoratets syn har denne forståelsen gode grunner for seg, og den harmonerer også med uttalelsene i forarbeidene om at bruk av avtale etter § 2-2 kan være et alternativ til etablering av tvungent psykisk helsevern.

Videre vil direktoratet bemerke at det ikke er tvilsomt at det ved faglig ansvarliges vurdering av om vilkårene for tvungent psykisk helsevern er oppfylt er adgang til å tilby frivillig psykisk helsevern fremfor å fatte vedtak om tvungent psykisk helsevern. Faglig ansvarliges vurdering skal foretas senest 24 timer etter ankomst, jf. psykisk

Helsedirektoratet - Divisjon spesialisthelsetjenester

Avdeling psykisk helsevern og rus
Hanne Skoe Cederkvist, tlf.: 24163496

Postboks 7000 St. Olavs plass • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

helsevernforskriften § 10 andre ledd. Forutsatt er vilkårene for å tilby frivillig vern er tilstede, følger det naturlig av vurderingen ovenfor at det også er adgang til å tilby en alternativ form for frivillig vern etter § 2-2 på dette tidspunktet.

Dersom du har ytterligere spørsmål er du velkommen til å ta kontakt med oss på nytt.

Vennlig hilsen

Gitte Huus e.f.
avdelingsdirektør

Hanne Skoe Cederkvist
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk